

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 7.5.2012, **o nároku na invalidní důchod,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci byla snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně vyplaceného ve výši invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně ode dne 10.5.2012 na výši invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně.

[2] Žalobce se žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a v žalobě uvedl v zásadě dva žalobní body: 1) nesouhlas se snížením stupně invalidity, 2) nesprávné stanovení výše invalidního důchodu.

[3] Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 5.11.2013 k žalobě uvedla, že rozhodnutím III. ze dne 10.11.2011 na základě první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009 dne 26.4.2011 byla provedena změna invalidity pro invaliditu III. stupně na invaliditu I. stupně s tím, že výše invalidního důchodu se nemění. O snížení výše invalidního důchodu v důsledku uvedené změny stupně invalidity od třinácté splátky

splatné po dni konání první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009 žalovaná samostatným rozhodnutím rozhodla. Před provedenou změnou výše invalidního důchodu činila procentní výměra důchodu 4.342,- Kč měsíčně. Po vynásobení koeficientem 0,3333 (0,5 : 1,5) činí výše procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně 5.674,- Kč měsíčně. Po vynásobení uvedeným koeficientem činí výše procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně 1.892,- Kč a základní výměra činí 2.270,- Kč měsíčně. Vzhledem k tomu, že plný invalidní důchod byl žalobci přiznán před 1.1.2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 byla zjištěna invalidita I. stupně, snižuje se výše invalidního důchodu od 13. splátky tohoto důchodu splatné po dni konání uvedené lékařské prohlídky. Z tohoto důvodu žalovaná navrhl žalobu zamítnout.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky a své rozhodnutí ze dne 19.3.2012 potvrdila. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím ze dne 19.3.2012 snížila podle článku II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb. a podle § 41 odst. 3 téhož zákona výši invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně vypláceného ve výši invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně ode dne 10.5.2012 na výši invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně. Rozhodnutí ze dne 19.3.2012 bylo účastníku řízení doručeno 26.3.2012. Proti tomuto rozhodnutí podal námitky, z jejichž obsahu plyne, že nesouhlasí se snížením výše invalidního důchodu a žádá zachování výše vypláceného invalidního důchodu. Dále uvedl, že proti rozhodnutí ze dne 10.11.2011, tj. rozhodnutí o změně pobíraného invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, nemohl podat námitky, neboť mu bylo doručeno na adresu trvalého bydliště, kde se však již nezdržoval. Dále žalovaná odkázala na čl. II., bod 13, věty první zákona č. 306/2008 Sb. a na ust. § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. K námitce týkající se změny stupně invalidity uvedla, že o změně invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně již bylo na základě zjištění změny stupně invalidity pravomocně rozhodnuto dne 10.11.2011 rozhodnutím III. Dle údaje na dodejce bylo toto rozhodnutí účastníku řízení doručeno uložením spolu s rozhodnutím č. I a č. II stejného data a data písemného vyhotovení. Účastník řízení žalované nesdělil žádnou jinou adresu pro doručování, proto bylo doručováno na adresu trvalého bydliště a uvedená rozhodnutí byla doručena uplynutím 10-ti denní lhůty, tj. dne 25.11.2011. Žalobce proti tomuto rozhodnutí nepodal námitky, proto rozhodnutí nabyla právní moci uplynutím 30-ti denní lhůty pro podání, tj. dne 28.12.2011. Správnost rozhodnutí ze dne 10.11.2011 a jeho soulad s právními předpisy, a tedy zjištění stupně invalidity, nejsou předmětem tohoto řízení o námitkách.

[5] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že dne 26.4.2011 byla provedena kontrola invalidity na Okresní správě sociálního zabezpečení Ostrava se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zdravotní postižení uvedené v kap. XIII, odd. E, pol. 1.c přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti 40 %, a tudíž se jedná o invaliditu I. stupně ode dne 26.4.2011. Dne 5.5.2011 byla žalované nahlášena změna stupně invalidity. Dne 10.11.2011 žalovaná vydala celkem tři rozhodnutí, označená jako č. I, č. II a č. III. **Rozhodnutím č. I.** byl žalobci od 9.12.2005 zvýšen částečný invalidní důchod z důvodu dodatečně započtené nově prokázané doby pojištění a dodatečného započtení nově prokázaného vyměřovacího základu. **Rozhodnutím č. II. ze dne 10.11.2011** žalovaná žalobci

přiznala od 5.3.2009 plný invalidní důchod ve výši 7.544,- Kč měsíčně z důvodu, že procentní výměra důchodu je stanovena z výpočtového základu 11.195,- Kč, jehož výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 12.816 a procentní výměra za dva roky pojištění činí 48 % z VPZ. **Rozhodnutím č. III. ze dne 10.11.2011** žalovaná rozhodla podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen ZDP) tak, že od 26.4.2011 náleží namísto invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Podle čl. II, bodu 13, věty první zákona č. 306/2008 Sb. výše tohoto invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně zůstává beze změny, takže invalidní důchod pro invaliditu I. stupně nadále náleží ve výši invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná odkázala na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava ze dne 26.4.2011, dle kterého účastník řízení již není invalidní pro invaliditu III. stupně, nýbrž pro invaliditu I. stupně s poklesem pracovní schopnosti o 40 %. Dále, že podle čl. II, bodu 13, věty první zákona č. 306/2008 Sb. platí, že byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1.1.2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po r. 2009 je zvýšen takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od 13-té splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Dále, že o snížení výše invalidního důchodu bude dodatečně rozhodnuto samostatným rozhodnutím. Z dodejky o zásilce, ve které byla doručována všechna tři rozhodnutí ze dne 10.11.2011, že rozhodnutí byla žalobci doručována na adresu P. 146/80, O. 2 s tím, že adresát nebyl zastížen a obálka s písemností byla připravena k vyzvednutí od 15.11.2011. Dále, že **rozhodnutím ze dne 19.3.2012**, které bylo žalobci doručeno dne 26.3.2012 bylo rozhodnuto tak, že podle čl. II, bodu 13, věty první zákona č. 306/2008 Sb. a § 41 odst. 3 zdp se výše invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně vyplaceného ve výši invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně snižuje od 10.5.2012 na výši invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně na částku 4.162,- Kč.

[6] Po provedeném řízení a dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[7] **K námitce 1).** Tuto námitku soud v daném řízení považuje za bezpředmětnou z následujícího důvodu. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobci byl přiznán plný invalidní důchod před 1.1.2010, vztahuje se na něj ustanovení čl. II bod 13 zákona č. 306/2008 Sb., „*Byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který by měl za následek snížení výše invalidního důchodu, náleží invalidní důchod v dosavadní výši.*“ U žalobce první lékařská kontrolní prohlídka konaná po roce 2009 proběhla dne **26.4.2011** se závěrem, že se jedná o invaliditu 1. stupně. Na základě tohoto posouzení bylo vydáno žalovanou dne 10.11.2011 rozhodnutí č. III, kterým žalovaná podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále „zdp“) rozhodl, že náleží od 26.4.2011 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Podle článku II bodu 13 věty první zákona č.

306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, výše tohoto invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně zůstává beze změny, takže invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nadále náleží ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. V odůvodnění žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava vydaného dne 26.4.2011 v rámci první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009, tj. konané dne 26.4.2011, již účastník řízení není podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp invalidní pro invaliditu třetího stupně. Podle tohoto posudku byl účastník řízení podle § 39 odst. 2 písm. a) zdp uznán invalidním pouze pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 40 %. Z tohoto důvodu náleží namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. O snížení výše invalidního důchodu v důsledku uvedené změny stupně invalidity od třinácté splátky splatné po dni konání první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009 rozhodne Česká správa sociálního zabezpečení dodatečně samostatným rozhodnutím. Žalobce proti tomuto rozhodnutí nepodal námitky. Rozhodnutí ze dne 7.5.2012, proti kterému žalobce brojí, je již svým způsobem výsledkem realizace rozhodnutí žalované o snížení stupně invalidity od 13. splátky důchodu.

[8] Pro lepší pochopení věci vzhledem k poněkud nepřehledné právní úpravě invalidních důchodů od 1.1.2010 a složitým přechodným ustanovením zákona č. 306/2008 Sb. soud pro žalobce se k věci vyjadřuje v širších souvislostech následovně:

[9] Žalobce byl od 6.6.2007 uznán plně invalidním (posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Opavě dne 28.6.2007). Dne 1.10.2010 nabyt účinnosti zákon č. 306/2008 Sb., který zrušil kategorii plného invalidního důchodu a částečného invalidního důchodu a namísto nich zavedl invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Invalidní důchod třetího stupně nahradil dosavadní plný invalidní důchod a invalidní důchod prvního a druhého stupně nahradil částečný invalidní důchod. Režim přeměny plných invalidních důchodů a částečných invalidních důchodů, které byly přiznány před 1.1.2010 v invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně konkrétně řeší Přechodná ustanovení cit. zákona. Dle bodu 8 Přechodných ustanovení zákona č. 306/2008 *plný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Částečný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v bodě 9, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v ostatních případech. Za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle věty první se považuje den, od něhož byl přiznán plný invalidní důchod; za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně*

podle věty druhé se považuje den, od něhož byl přiznán částečný invalidní důchod. Plátce důchodu je povinen nejpozději do 31. ledna 2010 zaslat poživateli invalidního důchodu uvedenému ve větě první a druhé písemné oznámení o tom, zda mu náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně. Ustanovení věty první a s výjimkou změny výše důchodu též ustanovení věty druhé platí, pokud není na základě kontrolní lékařské prohlídky konané po 31. prosinci 2009 stanoven jiný stupeň invalidity a vydáno rozhodnutí o invalidním důchodu pro jiný stupeň invalidity.

[10] Podle bodu 10. Přechodných ustanovení *plná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu třetího stupně. Částečná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invaliditu prvního stupně v ostatních případech.*

[11] Podle bodu 12. Přechodných ustanovení cit. zákona *posuzování invalidity u invalidních důchodů uvedených v bodě 8 věty první a druhé se od 1. ledna 2010 řídí právními předpisy účinnými od tohoto dne.*

[12] Podle bodu 13. Přechodných ustanovení cit. zákona *byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který by měl za následek snížení výše invalidního důchodu, náleží invalidní důchod v dosavadní výši.*

[13] V dané věci má pro žalobce největší význam věta první bodu 13. citovaných Přechodných ustanovení. První kontrolní lékařská prohlídka po roce 2009 byla provedena okresní správou sociálního zabezpečení dne 23.6.2010. Dle tohoto posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 9 písm. c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 60 %. Takto stanovená míra poklesu pracovní schopnosti zakládá invaliditu druhého stupně (§ 39 odst. 2 písm. b/ zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, zákon o důchodovém pojištění). S odvoláním na uvedené posouzení okresní správou sociálního zabezpečení rozhodla dne 3.9.2010 žalovaná tak, že podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. náleží od 16.10.2010 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Podle článku II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb. výše tohoto invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně zůstává beze změny, takže invalidní

důchod pro invaliditu druhého stupně nadále náleží ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně (rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3.9.2010 číslo 700 805 4735). V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná mimo jiné dále uvedla, že o snížení výše invalidního důchodu v důsledku uvedené změny stupně invalidity od třinácté splátky splatné po dni konání první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2009 rozhodne Česká správa sociálního zabezpečení dodatečně samostatným rozhodnutím. Soud zdůrazňuje, že tímto dodatečným samostatným rozhodnutím, je rozhodnutí ze dne 27.4.2011.

[14] Žalobce proti rozhodnutí ze dne 3.9.2010, kterým bylo rozhodnuto o změně stupně invalidity, námitky nepodal a rozhodnutí nabylo právní moci. Žalobce podal námitky až proti rozhodnutí ze dne 27.4.2011, tedy do rozhodnutí, jímž od třinácté splátky se výše důchodu změnila v důsledku změny stupně invalidity (o změně stupně invalidity však bylo rozhodnuto již dne 3.9.2010). O námitkách žalovaná rozhodla dne 6.6.2011; o správnosti tohoto rozhodnutí je vedeno toto soudní řízení. Vzhledem k tomu, že ve správním řízení, jehož výsledkem je napadené rozhodnutí, nebylo rozhodováno o invaliditě, vzhledem k výše uvedenému, se soud proto v tomto řízení otázkou stupně invalidity nezabýval a pouze konstatuje, že rozhodnutí ve vztahu k této námitce je zákonné.

[15] **K námitce 2).** Žalobce je nutno s odkazem na výše uvedené považovat od 26.4.2011 za invalidního I. stupněm a od třinácté splátky důchodu, tj. od 10. 5. 2012, bylo nutno tak stanovit novou výši invalidního důchodu (pro invaliditu I. stupně). Výše invalidního důchodu je upravena v ustanovení § 41 zákona o důchodovém pojištění. Dle odst. 2 písm. a) *výše procentní výměry invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění 0,5 % výpočtového základu měsíčně.* Podle odst. 3 cit. ustanovení *při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, který předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v [odstavci 2](#), která odpovídá novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v [odstavci 2](#), která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa.*

[16] V souzené věci procentní sazba před změnou stupně invalidity činila 1,5 % výpočtového základu, neboť žalobce byl invalidním pro invaliditu třetího stupně a procentní sazba u invalidity prvního stupně činí 0,5 %. Koeficient podle citovaného ustanovení je nutno stanovit jako podíl těchto procentních sazeb, tedy $0,5 : 1,5 = 0,3333$. Procentní výměra důchodu před změnou činila 5.674,- Kč měsíčně. Po vynásobení částky 5 674 koeficientem 0,3333 ($5\,675 \times 0,3333$) činí procentní výměra 1.892,- Kč měsíčně. Základní výměra důchodu činí 2.270,- Kč měsíčně, v úhrnu 4.162,- Kč měsíčně. S ohledem na uvedené, soud nepřisvědčil ani žalobnímu bodu 2).

[17] Soud přezkoumal rozhodnutí v souladu s ust. § 75 zákona č. 150/202 Sb., v rozsahu žalobou vytýčených žalobních bodů a dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítnul.

[18] Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb. v plat. znění).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 5. listopadu 2014

**JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně**